

Отже, головною метою патріотичного виховання на сучасному етапі є передача молодому поколінню соціального досвіду, багатой духовної культури народу, яке формується на прикладі історичних подій та відомих постатей. А результати творчої самостійної роботи студентів можуть стати духовною цінністю для майбутніх поколінь полтавчан.

Список використаної літератури

1. Актриса Вера Холодная: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mylitta.ru/24-vera-holodnaya-foto.html>. – Назва з екрану
2. Віра Холодна: відома і невідома : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://h.ua/story/364724/>. – Назва з екрану
3. *Кузьмінський, А. І.* Педагогіка у запитаннях і відповідях [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – К. : Знання, 2006. – 311 с.
4. Національно-патріотичне виховання : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://brovary-school9.edukit.kiev.ua/vihovna_robota/nacionaljno-patriotichne_vihovannya/sutj/. – Назва з екрану
5. *Петрів Г.В.* З досвіду патріотичного виховання у ВП НУБіП України «Заліщицький аграрний коледж ім. Є. Храпливого» // Вісник Національного університету оборони України. 36-к наук. праць. – К.: НУОН, 2014. – Вип. 1 (38). – С.128-133.
6. Холодна Віра Василівна: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A5%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B0_%D0%92%D1%96%D1%80%D0%B0_%D0%92%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B0. – Назва з екрану

Сергій Чорнусь

ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ПРАКТИЧНОГО НАВЧАННЯ

Світові процеси глобалізації культурного і освітнього простору, частиною яких є інтеграційні процеси, несуть в собі великий потенціал для розвитку гуманітарної освіти в нашій країні. Перспективи його поновлення роблять актуальними завдання підготовки професіонала, здатного до проектування власної діяльності в різних соціокультурних ситуаціях, готового знаходити шляхи вирішення виникаючих проблем незалежно від обставин, що склалися, виробляти особливу стратегію професійного мислення, поведінки і діяльності.

Основною умовою реалізації цих вимог, які визначають орієнтири вищої педагогічної освіти, є перехід до нової освітньої парадигми, домінуючим фактором якої виступає культура, виховання «культури людини» [1].

Принципово новим явищем загальноосвітньої практики сьогодні стає проектно-технологічна культура педагога. У всіх аспектах культури, пов'язаних з творчою діяльністю людини, – наука, мистецтво, релігія, політика – виявляється, пронизуюче ставлення людини до світу, до соціального предметного середовища, що проявляється в формах споживання і творчості.

Звертаючись до професійної підготовки фахівця, слід пам'ятати, що одним з центральних завдань навчання є формування активного, діяльнісного відношення особистості, що розвивається до пізнання світу і себе в цьому світі, винесення оцінки світу і зосередженими в ньому цінностями. В процесі викладацької діяльності педагог відбирає те, що доцільно доповнює, розширює, збагачує методичний інструментарій організації та здійснення навчального процесу. Зародження ідеї технології педагогічного процесу пов'язане, перш за все, з впровадженням досягнень науково-технічного прогресу в різні галузі теоретичної та практичної діяльності.

Будь-яка діяльність може бути або технологією, або мистецтвом. Мистецтво базується на інтуїції, технологія – на науці. З мистецтва все починається, технологією закінчується. Необхідність формування у майбутніх викладачів практичного навчання проектно-технологічної культури як напрямок дослідження ґрунтується на розумінні актуальності впровадження культурологічних знань у професійно-педагогічну культуру і педагогічну технологію.

Сучасна педагогічна освіта націлена на високу якість підготовки викладача. У вищій педагогічній освіті існують суперечності між:

- рівнем який вимагає сучасний соціум стосовно проектно-технологічної культури і компетентності викладача, і невідповідністю цим вимогам в масовій практиці якості підготовки викладачів різних освітніх ступенів;

- теоретико-прикладними завданнями, які розв'язуються викладачами, новими вимогами до оновлення освіти і наявною підготовкою студентів, недостатньою методологічною розробленістю підходів в системі професійної педагогічної освіти, зокрема, проектно-технологічної культури;

- орієнтацією на високу якість підготовки викладачів та недостатнім рівнем підготовки абітурієнтів;

- збільшенням в навчальному процесі частки самостійної роботи студентів і недостатнім рівнем наявних у них знань, умінь, навичок, психологічної готовності до організації самостійної освітньої діяльності;

- класичним репродуктивним характером нинішньої системи педагогічної освіти та необхідністю особистісно-орієнтованого підходу, створенням індивідуальної траєкторії оволодіння проектно-технологічною культурою;

- традиційно сформованим уявленням про освіту, яка розвиває особистість людини, і наявним в педагогічних закладах навчально-виховним процесом, що не враховує сучасні реалії;

- необхідністю активної професійної позиції викладача-практика і переважно пасивною позицією студента, коли він виступає з позиції об'єкта навчання;

- відносно успішним впровадженням нових освітніх, в тому числі комп'ютерних технологій, в освітню практику і недостатнім рівнем сформованості проектно-технологічної культури;

- постійно зростаючими вимогами до якості сучасних педагогічних технологій і традиційними способами їх застосування;

- необхідністю формування проектно-технологічної культури і відсутністю необхідного навчально-методичного забезпечення для вирішення цього завдання [4].

Для вирішення існуючих протиріч в освітньому процесі та для підвищення компетентності педагогічних кадрів необхідно, щоб в стратегії розвитку вищих навчальних закладів переважала творчо організована методична робота, яка дозволяє зреалізувати концепцію неперервної освіти педагога і забезпечує формування проектно-технологічної культури викладачів практичного навчання.

Сучасні уявлення про рівневі характеристики культури стали основою для визначення поняття «проектно-технологічна культура викладача», виділення відповідних її компонентів, які включені у функціональні блоки. Складність феномена проектно-технологічної культури очевидна, так як це явище недостатньо вивчено взагалі і в рамках професійної діяльності викладача практичного навчання зокрема.

У нашому дослідженні основним, системоутворюючим поняттям є «проектно-технологічна культура». Коло основних понять, які допомагають розкрити сутність цього феномена, визначаються шляхом аналізу досвіду світової загальної та педагогічної культури.

Разом з тим в педагогічній освіті актуальні завдання розробки цільових технологічних проектів, адаптивних програм, алгоритмічних процедурних приписів в організації навчальної діяльності з елементами евристики; функціональних схем для різних педагогічних систем, різноманітних методик, оціночних критеріїв їх ефективності, концептуальних моделей майбутніх результатів; діагностичних методик стану педагогічних систем, методик корекційних процесів, індивідуальних технологій навчання.

Підсумковим результатом педагогічної освіти має бути формування у майбутнього викладача практичного навчання професійної, проектно-технологічної культури, яка являє собою систему інноваційних педагогічних ідей, професійно-ціннісних технологічних орієнтацій, універсальних способів пізнання і оптимальних технологій педагогічної діяльності.

Для формування проектно-технологічної культури важливий не тільки масово-репродуктивний, а й індивідуально-творчий підхід в педагогічній освіті. Він дозволяє розвивати неповторну особистісну технологію професійної діяльності.

Процес оволодіння проектно-технологічною культурою майбутнім викладачем практичного навчання повинен розгортатися як процес відкриття і вирішення творчих завдань, інноваційної діяльності, використання сучасних педагогічних технологій – на тлі засвоєння майбутнім викладачем цінностей світової і вітчизняної культури [2].

Проектно-технологічна культура – це складне ціннісно-сміслові динамічне утворення особистості викладача, що реалізовується за допомогою його специфічної професійної діяльності. Зв'язок між діяльністю і культурою є вихідною ознакою при її поясненні і вивченні. Тому й існує стільки видів культури, скільки виділяють різновидів діяльності людини.

Якщо педагогічна технологія спрямована на реалізацію «ключових компетенцій» особистості в навчанні, то проектування зводиться до пошуку цих «ключових компетенцій»; якщо технологія прагне возз'єднати єдність цілей і засобів навчання, то процес вибору і формулювання цілей – завдання проектування [3].

Викладач у своїй проектно-технологічній культурі звертається до всіх благ людської культури, включаючи науку, техніку, загальну культуру, соціальні та

загальнолюдські цінності, інакше кажучи, орієнтований на людину нової епохи. Проектно-технологічна культура передбачає володіння системою понять, методів і засобів перетворювальної діяльності щодо створення матеріальних і духовних цінностей.

У поняття «проектно-технологічна культура викладача» включаються не тільки особистісні якості, система технологічних знань, умінь і навичок, специфічне мислення і світогляд, необхідні сучасному викладачеві, а й винятково важливий, на наш погляд, компонент, як професійно активна педагогічна позиція. Важливо навчити майбутніх фахівців технології самопізнання, самовиховання і освіти, перетворити інтелектуальний і професійний ріст викладача в технологічно-педагогічне середовище, формувати і розвивати життєво активну позицію викладача на всіх рівнях, постійно включати в педагогічний процес, з позиції активної педагогічної діяльності.

Проектно-технологічна культура розкриває діяльність викладача, способи і прийоми взаємодії викладачів і студентів, культуру спілкування, використання педагогічної техніки, інформаційних і навчальних технологій. Вона характеризується усвідомленістю необхідності розвитку всього спектру власних педагогічних здібностей як основи успішності педагогічних дій і попередження ймовірності помилок, а також свідомістю найбільш раціональних шляхів і способів розвитку цих здібностей. Культура педагогічної діяльності отримується в процесі практичної роботи шляхом більш детального освоєння і творчого застосування досягнень спеціальних, психолого-педагогічних, соціально-гуманітарних наук і передового досвіду.

Єдність загальних і професійних знань й умінь, педагогічної технології та техніки складають основу професійної компетентності викладача. Специфіка педагогічної діяльності як мистецтва, як творчого процесу, в якому величезну роль відіграють гнучкість і спонтанність викладача, готовність до витонченого виконання педагогічних процесів, є основою для викладачів практичного навчання і невід'ємною частиною у формуванні у них проектно-технологічної культури.

Список використаної літератури

1. *Завіна В.І.* Педагогічна культура викладача вищої школи [Текст] : Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / В. І. Завіна, С. В. Омеляненко. – Кіровоград: [б.в.], 2005. – 200 с.
2. Освітні технології: Навчально-методичний посібник / За заг. редакцією О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2002. – 255с.
3. *Филимонюк Л. А.* Педагогические технологии [Текст] : учебно-методическое пособие / Л. А. Филимонюк // Образование и эпоха: международный учебно-методический сборник / под общ. ред. О.И. Кирикова. – Воронеж, 2007.– С. 25-44.
4. *Чобітько М.Г.* Технології особистісно орієнтованої професійної освіти [Текст] : Навч.-метод. посібник / М. Г. Чобітько. – К. : Ніка-Центр, 2005. – 88 с.